| | |
|---|---|
| **TOÀ ÁN NHÂN DÂN**<br>**HUYỆN CHƯ SÊ**<br>**TỈNH GIA LAI** | **CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM**<br>**Độc lập – Tự do – Hạnh phúc** |
| Số: 03/2023/QĐST-DS | *Chư Sê, ngày 04 tháng 8 năm 2023* |

# QUYẾT ĐỊNH
# SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
# V/v Yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự

## TOÀ ÁN NHÂN DÂN HUYỆN CHƯ SÊ, TỈNH GIA LAI

***Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:***

*Thẩm phán - Chủ toạ phiên họp*: Bà Bùi Thị Dậu.

***Thư ký phiên họp***: Cao Thị Hồng Hạnh – Thư ký Tòa án nhân dân huyện Chư Sê, tỉnh Gia Lai.

***Đại diện viện kiểm sát nhân dân huyện Chư Sê, tỉnh Gia Lai tham gia phiên họp:*** Bà Đậu Thị Thanh Xuân - Kiểm sát viên.

Ngày 04 tháng 8 năm 2023, tại trụ sở Toà án nhân dân huyện Chư Sê, tỉnh Gia Lai mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 46/2023/TLST-DS ngày 13 tháng 6 năm 2023 về việc "Yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự" theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 03/2023/QĐST-DS ngày 18 tháng 7 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự*: Ông Nguyễn Ngọc H, sinh năm 1962 (Có mặt) và bà Nguyễn Thị H, sinh năm 1972 (Vắng mặt). Trú tại: Tổ dân phố X, thị trấn S, huyện S, tỉnh Gia Lai. Có mặt.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:* Chị Nguyễn Thị Hồng N, sinh năm 1993. Trú tại: Tổ dân phố X, thị trấn S, huyện S, tỉnh Gia Lai.

Chị Nguyễn Thị Hồng N ủy quyền tham gia tố tụng cho ông Nguyễn Ngọc H, sinh năm 1962. Trú tại: Tổ dân phố X, thị trấn S, huyện S, tỉnh Gia Lai. Có mặt.

## NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

*Tại đơn yêu cầu đề ngày 06/6/2023, bản tự khai và tại phiên họp ông Nguyễn Ngọc Hoàng và bà Nguyễn Thị Hồng trình bày:*

Ông Nguyễn Ngọc H và bà Nguyễn Thị H là vợ chồng. Trong thời kỳ hôn nhân, ông bà sinh được 02 người con là Nguyễn Thị Hồng N, sinh năm 1993 và Nguyễn Thị Linh C, sinh năm 1996. Chị Nguyễn Thị Linh C khi mới sinh ra đã bị bệnh thiểu năng trí tuệ và một số bệnh liên quan khác. Mọi sinh hoạt hằng ngày của chị đều do ông bà thay nhau chăm sóc. Hiện chị C thuộc diện được nhận trợ cấp cộng đồng hàng tháng. Do chị Nguyễn Thị Linh C không có khả năng tham gia giao dịch dân sự. Vì vậy, ông bà đề nghị Toà án tuyên bố chị Nguyễn Thị Linh C bị mất năng lực hành vi dân sự.

*Tại các bản tự khai đề ngày 25/6/2023 người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là Nguyễn Thị Hồng Ng trình bày:*

Chị là con ruột của ông Nguyễn Ngọc H và bà Nguyễn Thị H, là chị ruột của chị Nguyễn Thị Linh C. Chị đồng ý với yêu cầu của ông H và bà Hvề tuyên bố chị C mất năng lực hành vi dân sự và không có ý kiến gì khác.

- Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Chư Sê: Căn cứ vào khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự; Điều 376, Điều 377, Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự đề nghị Tòa án nhân dân huyện Chư Sê chấp nhận đơn yêu cầu của ông Nguyễn Ngọc H và bà Nguyễn Thị H tuyên bố chị Nguyễn Thị Linh C là người mất năng lực hành vi dân sự. Buộc ông Nguyễn Ngọc H và bà Nguyễn Thị H phải chịu lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

## NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp,Tòa án nhân dân huyện Chư Sê nhận định:

**[1]**. Về thẩm quyền giải quyết việc dân sự: Chị Nguyễn Thị Linh C là người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự cư trú tại: Tổ dân phố X, thị trấn S, huyện S, tỉnh Gia Lai nên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Chư Sê theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự.

**[2].** Về yêu cầu của ông Nguyễn Ngọc H và bà Nguyễn Thị H tuyên bố chị Nguyễn Thị Linh C mất năng lực hành vi dân sự, thấy rằng:

Ông Nguyễn Ngọc H và bà Nguyễn Thị H là bố mẹ ruột của chị Nguyễn Thị Linh C nên có quyền yêu cầu tòa án tuyên bố chị Nguyễn Thị Linh C mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại Điều 376 Bộ luật Tố tụng dân sự.

Ngày 26/6/2023 Tòa án nhân dân huyện Chư Sê đã ban hành Quyết định trưng cầu giám định số 04/2023/QĐ-TCGĐ trưng cầu Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên để giám định sức khỏe, bệnh tật, năng lực hành vi dân sự của chị Nguyễn Thị Linh C. Tại Kết luận số 141/KLGĐ ngày 05/7/2023 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên kết luận: chị Nguyễn Thị Linh C bị chậm phát triển tâm thần nặng. Theo bảng phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 (ICD10) bệnh có mã là F72. Hiện tại mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi.

Theo quy định tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự: *"Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần"*. Do đó, đơn yêu cầu của ông Nguyễn Ngọc H và bà Nguyễn Thị H về việc tuyên bố chị Nguyễn Thị Linh C mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ chấp nhận.

**[3].** Về chi phí giám định pháp y tâm thần: Ông Nguyễn Ngọc H và bà Nguyễn Thị H tự nguyện chịu nên miễn xét.

**[4].** Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Nguyễn Ngọc H và bà Nguyễn Thị H phải chịu toàn bộ lệ phí  sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

*Vì các lẽ trên,*

## QUYẾT ĐỊNH:

-Căn cứ khoản 1 Điều 27, khoản 2 Điều 39, Điều 372, Điều 376, Điều 377 và Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự; khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự; khoản 1 Điều 37 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 Quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Toà án.

- Chấp nhận yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của ông Nguyễn Ngọc H và bà Nguyễn Thị H.

Tuyên bố: Chị Nguyễn Thị Linh C mất năng lực hành vi dân sự.

- Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: ông Nguyễn Ngọc H và bà Nguyễn Thị H phải chịu 300.000 đồng *(Ba trăm nghìn đồng)* lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự để sung công quỹ Nhà nước, nhưng được khấu trừ  vào 300.000 đồng*(ba trăm nghìn đồng)*  tiền tạm ứng lệ phí mà ông H và bà H đã nộp theo Biên lai thu tạm ứng phí, lệ phí Tòa án số 0002972 ngày 13 tháng 6 năm 2023 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Chư Sê, tỉnh Gia Lai.

- Quyền kháng cáo, kháng nghị:

Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến việc giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Toà án ra quyết định. Thời hạn trên đối với người vắng mặt tại phiên họp giải quyết việc dân sự là kể từ ngày nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày quyết định sơ thẩm giải quyết việc dân sự được thông báo, niêm yết.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày,Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

***Nơi nhận:***
- Người yêu cầu giải quyết VDS;
- VKSND huyện Chư Sê;
-VKSND tỉnh Gia Lai ;
- Chi cục THADS huyện Chư Sê;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

**THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP**

**Bùi Thị Dậu**